

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чернівецький національний університет імені Юрія Федъковича**

**«ЗАТВЕРДЖЕНО»
перший проректор**

(підпись)
«___» ____ 2023 р.

**ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації
молодих науковців і викладачів закладів вищої освіти
у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федъковича
«Педагогічно-дослідницька компетентність молодого науковця
та викладача вищої школи: актуальні виклики і перспективи»**

обсяг _____ 30 годин (1 кредит ЕКТС)

**«УХВАЛЕНО»
науково-методичною радою
Чернівецького національного університету
імені Юрія Федъковича**

Голова НМР

(підпись)
Протокол № ___ від «___» ____ 2023 р.

**Чернівці
2023**

РОЗРОБЛЕНО робочою групою викладачів-членів Ради молодих вчених Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Керівник робочої групи: Анна ГАКМАН, доктор наук з фізичного виховання і спорту, професор кафедри теорії та методики фізичного виховання і спорту.

Робоча група:

1. Денис ОНИПА, кандидат фізико-математичних наук, асистент кафедри математичного аналізу.
2. Ольга БЕШЛЕЙ, кандидат філологічних наук, доцент кафедри англійської мови.
3. Юрій ХАЛАВКА, доктор хімічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної хімії та хімічного матеріалознавства.
4. Ірина ГОРОХОЛІНСЬКА, доктор філософських наук, доцент кафедри філософії та культурології,
5. Марія ГУЛЯЄВА, кандидат педагогічних наук, асистент кафедри педагогіки та соціальної роботи,
6. Павло КРАЙНІЙ, кандидат юридичних наук, асистент кафедри публічного права
7. Віталія ДІДУХ, доктор філософії (PhD), асистент кафедри практичної психології

ЗАТВЕДЖЕНО на засіданні правління Ради молодих вчених Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

Протокол № ____ від « ____ » 2023 р.

Голова Ради молодих вчених

Анна ГАКМАН

(підпись)

Програму підвищення кваліфікації молодих вчених та викладачів закладів вищої освіти розроблено відповідно до Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», Постанов КМУ від 21 серпня 2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» та від 27 грудня 2019 року № 1133 «Про внесення змін до Порядку підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників», Листа МОН від 4 листопада 2019 року № 1/9-683, Наказу МОН від 4 грудня 2020 року № 1504 «Деякі питання професійного розвитку науково-педагогічних працівників».

Цільова аудиторія

Аспіранти, докторанти, здобувачі освіти, молоді вчені і викладачі.

Напрями (блоки) підвищення кваліфікації:

- Освітньо-педагогічний.
- Сучасні методи обробки даних.
- Розвиток англомовної компетентності та особливості публікації матеріалів в іншомовних виданнях.
 - Грантова діяльність.
 - Академічна доброчесність.
 - Портфоліо-професіограма молодого науковця, викладача вищої школи – за галузями чи напрямом знань, за фахом (презентація з подальшим публічним захистом – виконання кваліфікаційного завдання).

Метою програми підвищення кваліфікації молодих вчених і викладачів є забезпечення загальної теоретичної і практичної підготовки здобувачів з питань педагогічної майстерності, формування у них педагогічної позиції, професійної компетентності та готовності до організації педагогічної діяльності належного рівня майстерності та з урахуванням андрагогічного підходу у закладах вищої освіти; сучасних методів обробки даних, застосування математичних методів та моделей, аналізу та прогнозування на основі стандартних теоретичних моделей різних процесів для вирішення прикладних задач; (англо)мовної компетентності та дотримання вимог до публікації в іншомовних виданнях, опанування англійської мови як засобу спілкування фахівців на всіх рівнях володіння нею (B1, B1+, B2) у побутовій та професійній сферах; основних можливостей грантового фінансування, доступних в Україні, та базових принципів підготовки грантових заявок; ідейного змісту понять академічної доброчесності, інтелектуальної власності та авторського права, їх сутнісного наповнення й норм європейського та українського законодавства, котрі регулюють їх дотримання та реалізацію; самопрезентації результатів виконання кваліфікаційного завдання, що в сукупності слугуватиме основою для їх практичної роботи, яка пов'язана з науково-дослідницькою та викладацькою діяльністю, розв'язання комплексних проблем в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, зможе забезпечити відповідну освітню психологічну підтримку їхнім науковим дослідженням.

Форми підвищення кваліфікації:

- інституційна (очна)/дистанційна.

Обсяг (тривалість) програми підвищення кваліфікації молодих вчених і викладачів закладів вищої освіти – 30 годин (1 кредит ЕКТС).

Один день підвищення кваліфікації оцінюється у 6 годин (0,2 кредиту ЕКТС).

**Програма
підвищення кваліфікації**

молодих науковців і викладачів закладів вищої освіти

**Тема: «Педагогично-дослідницька компетентність молодого науковця
і викладача вищої школи: актуальні виклики і перспективи»**

№ п/п	Тема	Форма проведення	Трива- лість	Викладач	Кафедра
Напрям (блок) «Освітньо-педагогічний»					
1	Педагогічна майстерність молодого викладача вищої школи. Використання активних методів навчання в освітньому процесі	кейс-лекція з практикумом	2	д. ф. (PhD), асист. Дідух В.В.	практичної психології
2	Андрогічна компетентність викладача ЗВО	лекція	2	д. ф. (PhD), асист. Дідух В.В.	практичної психології
3	Здоров'язберігаючі технології особистості у освітній діяльності ЗВО	лекція	2	д. н. з фіз. вих. і спорту, проф. Гакман А.В.	теорії та методики фізичного виховання і спорту
Всього годин за напрямом (блоком)			6		
Напрям (блок) «Сучасні методи обробки даних»					
4	Статистика. Оцінка параметрів	лекція	2	к.фіз-мат.н., асист. Онипа Д.П.	математичного аналізу
5	Машинне навчання. Класифікація та кластеризація	лекція	4	к.фіз-мат.н., асист. Онипа Д.П.	математичного аналізу
Всього годин за напрямом (блоком)			6		
Напрям (блок) «Розвиток англомовної компетентності та особливості публікації матеріалів в іншомовних виданнях»					
6	Англомовна компетентність у мовленні	воркшоп	2	к.філ.н., доц. Бешлей О.В.	англійської мови
7	Англомовна компетентність у письмі	воркшоп	2	к.філ.н., доц. Бешлей О.В.	англійської мови

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
8	Вимоги до публікації в іншомовних виданнях	воркшоп	2	к.філ.н., доц. Бешлей О.В.	англійської мови
Всього годин за напрямом (блоком)			6		
Напрям (блок) «Грантова діяльність»					
9	Грантові можливості для українських учених	лекція	2	д.хім.н., доц. Халавка Ю.Б.	загальної хімії та хімічного матеріалознавства
10	Основи підготовки грантової заявки	практичне заняття	2	д.хім.н., доц. Халавка Ю.Б.	загальної хімії та хімічного матеріалознавства
Всього годин за напрямом (блоком)			4		
Напрям (блок) «Академічна добродія»					
11	Поняття академічної добродія в контексті якості дослідницької та освітньої діяльності	кейс-лекція	2	д.філософ.н., доц. Горохолінська І.В.	філософії та культурології
12	Етичний аспект освітнього процесу у закладі вищої освіти крізь призму положень Етичного кодексу Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича	лекція з елементами дискусії	2	к.юр.н., асист. Крайній П.І.	публічного права
Всього годин за напрямом (блоком)			4		
Напрям (блок) «Портфоліо-професіограма молодого науковця, викладача вищої школи»					
13	Виконання кваліфікаційного завдання	презентації з подальшим публічним захистом	4	к.пед.н., асист. Дідух В.В., к.фіз.-мат.н., асист. Онипа Д.П.; к.філ.н., доц. Бешлей О.В.; д.хім.н., доц.	педагогіки та соціальної роботи; математичного аналізу; англійської мови; загальної хімії та хімічного матеріалознавства;

№ п/п	Тема	Форма проведення	Тривалість	Викладач	Кафедра
				Халавка Ю.Б.; д.філософ.н., доц. Горохолінська І.В.; к.юр.н., асист. Крайній П.І. д.н. з фіз.вих. і спорту, проф. Гакман А.В.	філософії та культурології; Європейського права та порівняльного правознавства; теорії та методики фізичного виховання і спорту
Всього годин за напрямом (блоком)			4		
ВСЬОГО ГОДИН			30		

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- **загальні:**

- вміння організовувати власну науково-дослідницьку діяльність;
- здатність до системного критичного мислення, критичного аналізу та оцінки сучасних наукових досягнень;
- науковий світогляд і творче мислення;
- здатність навчатися упродовж життя;
- сприйняття до критики й самокритики, толерантність до різних ідей;
- креативність, здатність до системного мислення;
- адаптивність і комунікабельність;
- наполегливість у досягненні мети;
- турбота про якість виконуваної роботи;
- розуміння причинно-наслідкових зв'язків й уміння їх використовувати у професійній педагогічній та науковій діяльності;
- аналітичні здібності;
- дослідницькі навички;
- навички управління інформацією;
- здатність виявляти актуальні проблеми;
- здатність здійснювати теоретичний аналіз проблеми;
- володіння теоретико-методологічними зasadами регулювання відносин інтелектуальної власності;
- знання основ методології, техніки і організації науково-дослідної роботи, підходів до планомірної та ефективної індивідуальної і командної дослідницької діяльності;
- генерування нових ідей при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, у тому числі в міждисциплінарних галузях;
- здатність представляти результати своїх досліджень та аргументовано їх обстоювати.

- **спеціальні (фахові):**

- знання сутності основних понять (педагогічна майстерність, професійна компетентність, педагогічні здібності, педагогічна техніка, педагогічна культура, імідж викладача, педагогічне спілкування, активні методи навчання тощо) та їх взаємозв'язку;
- знання структури педагогічної майстерності та педагогічної техніки викладача вищої

школи;

- знання вимог до особистості сучасного викладача вищої школи;
- знання характеристики, специфіки, функцій, стилю та культури педагогічного спілкування;
- знання структури педагогічної взаємодії та стилів взаємодії у конфлікті;
- знання основ взаємодії та взаєморозуміння в контексті професійного спілкування викладача;
- уміння визначати основні категорії педагогічної майстерності;
- здатність розрізняти та характеризувати рівні педагогічної майстерності;
- уміння аналізувати та розв'язувати педагогічні задачі та ситуації;
- уміння визначати та надавати характеристику стилям педагогічного спілкування;
- здатність аналізувати наслідки різних стратегій взаємодії викладача із студентом та обрати оптимальну стратегію взаємодії;
- уміння здійснювати самоаналіз професійної компетентності та рівня педагогічної майстерності, на основі чого створювати програми власного розвитку;
- знання основ андрагогіки як сфери соціальної практики, місця і функцій андрагогічного знання, сутності андрагогічного підходу в системі сучасної науки й в структурі професійної діяльності викладача ЗВО;
- знання особливостей дорослої людини як суб'єкта навчання;
- знання організаційних форм і технологій навчання дорослих;
- уміння вивчати й аналізувати освітні потреби різних категорій і груп населення з урахуванням віку, статі, соціального статусу, рівня професійної підготовки, стану здоров'я;
- уміння вивчати і моделювати напрями, форми і функції освітньої діяльності дорослої людини;
- уміння розробляти змістово-цільове і технологічне забезпечення освіти дорослих;
- здатність будувати конструктивний діалог;
- уміння застосовувати ефективні шляхи взаємодії та налагоджувати безконфліктну комунікацію з учасниками освітнього процесу ВШ;
- здатність інтерпретувати чинники, які впливають на розвиток різних процесів у вигляді випадкових величин, векторів, процесів, та досліджувати залежності між ними;
- здатність розробляти експериментальні та спостережувальні дослідження й аналізувати дані, отримані в них;
- здатність застосовувати теоретичні та практичні основи методології та технології моделювання для дослідження характеристик і поведінки складних об'єктів і систем, проводити обчислювальні експерименти з обробкою й аналізом результатів;
- вільне й правильне спілкування англійською мовою в усіх видах мовленнєвої діяльності (з дотриманням фонетичних, лексико-сintаксичних, граматичних норм) у різних ситуаціях, головним чином, у ситуаціях професійного спілкування;
- реферування й аnotування англійською мовою суспільно-політичних, економічних, науково-технічних текстів з подальшим їх використанням у науковій діяльності;
- оволодіння принципами, технологіями і прийомами створення усних і письмових текстів різних наукових жанрів і стилів англійською мовою відповідно до вимог іншомовних видань;
- знання основних можливостей грантового фінансування, доступних в Україні, строків їх типового оголошення та вимог до заявок;
- уміння застосувати основні принципи до підготовки конкретної заяви для отримання грантового фінансування.
- знання комплексності визначення поняття академічної доброчесності в українському законодавстві;
- розуміння європейських контекстів формування культури академічної доброчесності;
- вміння аналізувати конкретні документи щодо регулювання дотримання принципів

академічної добросерединості в конкретних ЗВО України, усвідомлювати їх значущість в контексті контролю якості освіти та наукової діяльності;

- свідоме ставлення до співвідношення людського фактору та конкретних механічних інструментів на шляху контролю дотримання норм академічної добросерединості;
- здатність орієнтуватися в найновіших вимогах до підготовки PhD дисертаций та публікацій, спрямованих на апробацію їх наукових результатів в контексті вимог академічної добросерединості;
- знання ідейного змісту понять інтелектуальної власності, авторського та суміжних прав та усвідомлення їх значущості під час розбудови культури академічної добросерединості;
- розуміння колізій законодавчого захисту інтелектуальної власності та авторського права в європейському та українському законодавстві, особливостей закріплення відповідних прав у гуманітарній та прикладній царинах;
- уміння аналізувати конкретні кейси порушення авторських прав в досвіді українських та світових практик;
- уміння розробляти та презентувати портфоліо-професіограму молодого науковця, викладача вищої школи (за галузями чи напрямом знань, за фахом).

Професійні можливості за результатами опанування програми

- удосконалення педагогічної майстерності викладача закладу вищої освіти;
- усвідомлення особливостей, потреб студентів з метою удосконалення процесу викладання у вищій школі на засадах андрагогічного підходу;
- удосконалення англомовної компетентності, обізнаність щодо особливостей і вимог публікації матеріалів в іншомовних виданнях;
- удосконалення науково-пошукового та дослідницького компонентів діяльності молодого вченого.

Місце надання послуги

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича.

Документ, який видається за результатами підвищення кваліфікації

Факт підвищення кваліфікації молодих вчених та викладачів закладів вищої освіти підтверджується свідоцтвом про проходження підвищення кваліфікації (Додаток А), яке розробляється Університетом, підписується ректором або уповноваженою ним особою – першим проректором.

Зміст свідоцтва про підвищення кваліфікації

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

Свідоцтво про підвищення кваліфікації

Серія ____ Номер ____/____ від « ____ » _____ 2023 р.

ПРИЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ

з « ____ » _____ 2023 року по « ____ » _____ 2023 року

підвищив (-ла) кваліфікацію в Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича (м.Чернівці, Україна)

за програмою підвищення кваліфікації молодих вчених та викладачів закладів вищої освіти

Тема «**Педагогічно-дослідницька компетентність молодого науковця та викладача вищої школи: актуальні виклики і перспективи**» (напрями (блоки): Освітньо-педагогічний – 6 год; Сучасні методи обробки даних – 6 год; Розвиток англомовної компетентності та особливості публікації матеріалів в іншомовних виданнях – 6 год; Грантова діяльність – 4 год; Академічна добросередньота – 4 год; Портфоліо-професіограма молодого науковця, викладача вищої школи – за галузями чи напрямом знань, за фахом (презентація з подальшим публічним захистом – виконання кваліфікаційного завдання) – 4 год).

Загальний обсяг програми – 30 годин.

Форма підвищення кваліфікації – інституційна (очна)/дистанційна.

Опис досягнутих результатів

- творче, критичне, професійно-педагогічне мислення, гуманна позиція, розуміння мети і завдань власної педагогічної діяльності, що дозволяють моделювати дії молодих педагогів-дослідників (викладачів вищої школи) під час творчого вирішення психологічних ситуацій і практичних завдань, здійснювати критичний аналіз, оцінку і синтез нових та комплексних ідей, оволодіти механізмами творчої самореалізації в професійній діяльності та шляхами професійного самовдосконалення на засадах андрагогічного підходу;
- уявлення про шляхи створення творчої лабораторії викладача, формування лідерських якостей, гнучкості, тактовності, рефлексії, визначення шляхів безперервного саморозвитку та самовдосконалення;
- здатність застосовувати математичні методи та моделі для вирішення прикладних задач, аналізувати та прогнозувати на основі стандартних теоретичних моделей різні процеси;
- навички і вміння опанування англійської мови як засобу спілкування фахівців на всіх рівнях володіння нею (B1, B1+, B2) у побутовій та професійній сферах;
- знання основних можливостей грантового фінансування, доступних в Україні, та базових принципів підготовки грантових заявок;
- знання ідейного змісту понять академічної добросередньоти, інтелектуальної власності та авторського права, їх сутнісного наповнення й норм європейського та українського законодавства, котрі регулюють їх дотримання та реалізацію;
- уміння розробляти та презентувати портфоліо-професіограму молодого науковця, викладача вищої школи.

Перший проректор

Василь БАЛУХ